

Taşın yakıt ve azap olması

Erkan Bey: “‘Ateşi insanlar ve taşlar olan Cehennem’den sakının.’1 âyetini açıklar mısınız? Bu âyette taşların nazara verilmesinin hikmeti nedir?”

Asırlar boyu insanlar, küfürlerini taşlardan yaptıkları heykellere ve putlara yansıtılmışlardır. Yani taşlara tapmışlardır. Tapılan taşların, birer Cehennem yakıtı olarak kendisine tapan insanları yakması fitrî bir cezadır.

Öte yünden Kur’ân’ın, taşı yakıt olarak zikretmesi, bir yer altı zenginliği olarak taş kömürüne işarettir.²

Azapla ilgili haberler getiren Kur’ân’ın, küfür ehlinin kalbine, kulağına kaynayan kurşun gibi, dimağına yakan ateş gibi, damağına yanan zakkum gibi, yüzüne saldıran Cehennem gibi, mîdesine acı dikenli ağaç gibi tesir ettiğini bildiren Bedüzzaman, Cehennemin “öfkesinden parçalanacak”³ derecede kızışacağını Kur’ân’ın bildirdiğini kaydediyor.⁴

Bedüzzaman’a göre, şirk ve dalâletin, fisk ve sefahatin yolu insanı sonsuz derece aşağılara düşürmekte, hadsiz elemeler içinde nihayetsiz ağır bir yükü zayıf ve aciz beline yükletmektedir. Cenab-ı Hakk’ı tanımayan ve O’na tevekkül etmeyen insan gayet derecede aciz ve zayıf; nihayet derecede muhtaç ve fakir; hadsiz derecede musibetlere maruz; elemeli ve kederli bir fani hayvan hükmündedir. Bütün sevdiklerinden ve alâka duyduğu şeylerden mütemadiyen ayrılık acısını çekmekten, nihayet geride kalan sevdiklerini de ayrılık korkusu içinde bırakıp kabir karanlığına yalnız olarak gitmekten kendisini kurtaramaz. Çünkü insan, hayat müddetinde azıcık bir irade, küçücük bir iktidar, kısacık bir hayat, az bir ömür, sönük bir fikir ile nihayetsiz elemeler ve emeller içinde faydasız olarak çarpışmakta, hadsiz arzularını ve maksatlarını boşu boşuna tahsil etmeye çalışmaktadır. Kendi vücuduna yükleyemediği koca dünya yükünü bîçare beline ve kafasına yüklemekte, daha Cehenneme gitmeden, şu fırtınalı dünyada Cehennem azabını çekmektedir. Zira insan kendi vücudunu idare etmekten acizdir. Muzır mikroptan, tâ zelzeleye ve türlü türlü hastalıklara kadar binler tâife düşmanlarından her birisi, hayatına karşı her an hücum vaziyetindedir. Elîm bir korku dehşeti içinde insan, her vakit dehşet aldığı kabir kapısına hızla koşmaktadır.⁵

Bir tek seyyie olan şirkin, Cehennemde hadsiz bir azaba müstahak edecek çok büyük bir cinâyet hükmünde olduğunu beyan eden⁶ Üstad Saîd Nursî, şirk ve küfür cinâyetinin, kâinâtın bütün kemâlâtına, ulvî hukûkuna ve kudsî hakîkatlarına bir tecâvüz olduğu cihetle, şirk ve küfür ehline kâinâtın kızdığını, göklerin ve yerin hiddet ettiğini ve unsurların ittifak hâlinde ehl-i şirki boğduklarını; nitekim Nuh, Âd, Semûd ve Fir'avun kavimlerinin şirkleri yüzünden helâk olduklarını kaydeder. Saîd Nursî'ye göre, "Neredeyse öfkeden parçalanacak"⁷ âyetinin sırrıyla, Cehennem şirk ve küfür ehline öylesine kızıyor ve kızışıyor ki, parçalanmak derecesine geliyor. Çünkü şirk kâinata karşı dehşetli bir tahkir ve büyük bir tecavüz hükmündedir. Varlıkların kudsî vazifelerini ve yaratılışın hikmetlerini inkâr etmekle kâinatın şerefini kırmaktadır.⁸

Kısa bir ömürdeki küfre mukâbil hadsiz Cehennem azabının adâlet oluşunun hikmeti üzerinde yoğunlaşan Saîd Nursî Hazretleri, bir dakikalık adam öldürme cezâsının dünya kânunuyla yedi milyon sekiz yüz seksen dört bin dakika hapis cezası gerektirdiğini; bir dakikalık küfür, en az bin adam öldürme hükmünde bulunduğundan, yirmi sene ömrünü küfürde geçiren ve küfürle ölen bir adamın, elli yedi trilyon iki yüz bir milyar iki yüz milyon sene insanlığın adâlet kanûnuyla hapse mahkûm olacağını kaydeder. Bedüzzaman, bu vahim azabın hikmetini şöyle îzah eder: Bir dakikalık küfür hem Allah'ın bin bir ismini inkâr ve nakışlarını tezyif, hem kâinâtın hukukuna tecâvüz ve kemâlâtını tahkir, hem hadsiz vahdâniyet delillerini tekzib ve şehâdetlerini reddetmek cinâyetlerinin hepsini mâhiyetinde barındırmaktadır. Bu cinâyetler ise, adâlet gereği bir kâfiri ebedî olarak esfel-i sâfilinde hapsedmeye yeterlidir.⁹

Üstad Bedüzzaman'a göre, "Ben kulumun zannı üzereyim."¹⁰ hadîs-i kudsîsinin sırrınca, Cenab-ı Hak kâfirin zan ve itikadını dâimî bir azab-ı elîme çevirmektedir. Hatta Cehennem-i cismani, arif olan mü'min için, asiye kâfirin cehennem-i manevisine nisbeten cennet gibidir.¹¹ Kâfirin küfrü kâfirin dünyasına adem doldurmakta, yokluk doldurmakta; bütün zulmetleri başına boşaltmaktadır. Kâfir bu mânevî azabın elemiyle, daha Cehenneme gitmeden, daha ölmeden, daha dünyada iken, Cehennemî bir azabı tatmaktadır.¹²

Dipnotlar:

- 1- Bakara Sûresi, 2/21-24; Tahrîm Sûresi, 66/6,
- 2- H. D. Kur'ân Dili, 1/273,
- 3- Mülk Sûresi, 67/8,
- 4- Sözlere, s. 344,
- 5- Sözlere, s. 578,

- 6- Œuâlar, s. 18,
- 7- Mülk Sûresi, 67/8,
- 8- Œuâlar, s. 17; Lem'alar, s. 86,
- 9- Lem'alar, s. 275,
- 10- Buhârî, Tevhid, 15,
- 11- Mesnevî-i Nûriye, s. 191,
- 12- Mektûbât, s. 279